

Preek 26 april 2026
HWS Ontmoetingskerk
Johannes 21:15-25

Gemeente van Jezus Christus,

We eindigden onze Bijbellesing met de laatste woorden van het Bijbelboek Johannes. 'Jezus heeft nog veel meer gedaan: als al zijn daden, een voor een, opgeschreven zouden worden, zou de wereld, denk ik, te klein zijn voor de boeken die dan geschreven moesten worden.' Met andere woorden: Johannes, en de andere evangelisten, hebben, geleid door de Heilige Geest, keuzes gemaakt. Wat schrijf ik wel op? En wat niet? En Johannes heeft er dus kennelijk voor gekozen om als slot van zijn Bijbelboek een persoonlijk verhaal van Jezus en Petrus op te schrijven. En dat vind ik prachtig... Want in dit verhaal komt het hart van het evangelie tot bloei, werpt het onze blik op het fundament van het geloof en stuurt het ons het leven in, roeping is dat... Want dit Bijbelgedeelte is niet alleen een persoonlijk verhaal tussen Petrus en Jezus. Het laat ons zoveel meer zien.

Dit gedeelte sluit aan bij de Bijbeltekst hiervoor. Vorige week lazen we dat hier in de kerk. De leerlingen worden door Jezus uitgenodigd voor een maaltijd op het strand, bij een vuurtje. Een makkelijk te missen detail in dat verhaal is dat het niet zomaar een vuurtje is dat Jezus op het strand heeft gemaakt. Maar een kolenvuur. De enige andere plek in het Nieuwe Testament waar we ook lezen over kolenvuur is in Johannes 18. En daar lezen we over de verloocheining van Petrus. Petrus die drie keer met klem zei dat hij Jezus niet kende. Terwijl hij eerder op de avond nog beloofde dat hij liever zou sterven dan Jezus in de steek te laten. Petrus valt hopeloos door de mand, zijn beloftes, zijn trouw blijken niets waard. Hij verloochent Jezus bij een kolenvuurtje. En hier opnieuw is een kolenvuurtje. Dit is niet een willekeurig toeval. Dit heeft Jezus zo opgezet. De specifieke geur en het geluid van een kolenvuur roepen de herinneringen van Petrus van die avond weer naar de voorgrond. En net als dat Petrus Jezus driemaal heeft verloochend, zo klinkt hier drie keer dezelfde vraag...

'Simon, zoon van Johannes, heb je Me lief?' Dit is zo genadig... Petrus heeft Jezus verloochend, zichzelf verloochend. En Petrus heeft bittere tranen gehuild om wat hij heeft gedaan. De relatie tussen Jezus en Petrus heeft Petrus kapot gemaakt... Maar dan opent Jezus de weg terug. Jezus komt niet met een oordeel, komt niet met woede, maar met een vraag, een uitnodiging. 'Simon, zoon van Johannes, heb je Me lief?' De daden van Petrus hadden bewezen: Nee, niet echt. Maar Jezus reageert niet op die afwijzing... Hij komt Petrus met liefde tegemoet. Het is een uitnodiging om opnieuw met Jezus te leven...

Dat is Jezus en Petrus... Dat is God en Israël... Israël die keer op keer God afwijst, vergeet, verloochend... Maar God die keer op keer weer komt, met Zijn liefde, met Zijn uitnodiging. Jezus – Petrus... God – Israël... Wij en God... Als je kijkt naar je eigen leven... Welke rol heeft God dan?

Zit Hij op de troon van je hart? Is Hij de kern van je bestaan? Of is dat wat anders? Hem komt die mooiste plek toe... Maar we duwen Hem maar al te makkelijk en te snel weer opzij... En dat beschadigt onszelf en de mensen om ons heen... Dat kan je zo ontzettend met schuldgevoel vullen. Ken jij die ervaring? Dat je je zo schuldig voelt? Net als Petrus... En dan... Net als bij Petrus... Jezus komt niet met oordeel of met woede... Maar met liefde, met een uitnodiging: om terug te komen bij Hem. Met Hem te leven: 'Simon, zoon van Johannes, heb je Me lief?'

Dit is het hart van het evangelie, het fundament van het geloof... Liefde... Het was de liefde van God die maakt dat Hij tot ons komt... God wil dat wij met Hem leven in liefde... Samen zijn... En die liefde verandert niet... Ook niet wanneer wij God afwijzen, of Hem verloochenen... Gods liefde blijft bestaan... En zo komt Hij tot ons... Eerder schreef Johannes het al in zijn evangelie: 'Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.' Liefde was het die Jezus naar de wereld bracht... Liefde liet Jezus sterven aan het kruis... Liefde is het begin van het geloof...

En liefde vraagt om beantwoording... Liefde vraagt om liefde... De liefde van Jezus is zeker, maar de liefde van ons? Onze daden en gedachten zeggen vaak iets heel anders... 'Simon, zoon van Johannes, heb je Me lief?' Vul je eigen naam maar in... Heb je Me lief? Wat is jouw antwoord? Het is opvallend dat Jezus hier niet vraagt naar geloof, of naar trouw... Simon, zoon van Johannes, beloof je om mij trouw te zijn? Nee, want trouw kan ook voortkomen uit angst, of ambitie... Liefde is trouw, liefde is geloof, liefde is hoop... Met liefde kun je samen de toekomst in... Jezus vraagt: Heb je Me lief?

Petrus antwoordt: 'Ja, Heer, U weet dat ik van U houd.' De liefde wordt beantwoord... En dat koppelt Jezus direct aan een opdracht: 'Hoed mijn schapen'. Dit is een wezenlijk iets van het geloof, en in de leefregel klonk het ook al door. We hoorden daar de woorden van Jezus: 'je blijft in mijn liefde als je je aan mijn geboden houdt, zoals Ik me ook aan de geboden van mijn Vader gehouden heb en in zijn liefde blijf.' Wij kunnen niet de liefde van God verdienen door onze daden. Dat is radicaal anders dan in elk ander geloof. Daar klinkt: doe dit, doe dat en je verdient de liefde van god of de goden. Jezus komt tot ons met liefde... Daar begint het... En wanneer je dat aanneemt, wanneer je liefde teruggeeft, dan heeft dat gevolgen in je leven... Je weet: als ik dit doe dan maakt dat mijn geliefde blij... En als ik dat doe dan doe ik Hem verdriet... Dus wat doe je? Vanuit liefde? Je doet het goede... Liefde verandert je... Vormt je... En geeft je vreugde... Dat belooft Jezus: 'Dit zeg Ik tegen jullie om je mijn vreugde te geven, dan zal je vreugde volkomen zijn.'

Mensen zijn door God geschapen als relationele wezens. Wij hebben liefde nodig om te overleven... Jezus overlaadt ons met Zijn liefde... Vraagt ons om die liefde te beantwoorden met Zijn liefde... En vanuit liefde zoek je

elkaar op, doe je wat de ander blij maakt, en ontstaat er een prachtige wisselwerking... Liefde kiest steeds voor de ander, en door liefde kiest de ander steeds voor jou... Liefde groeit, bloeit...

'Ja, Heer, U weet dat ik van U houd.'... 'Weid mijn lammeren.' De liefde van Jezus overstroomt... Dus ook naar Zijn lammeren, Zijn schapen... Wie zijn dat? Dat horen we Jezus al eerder zeggen in Johannes: 'Ik ben de goede herder. Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen Mij, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken. Ik geef mijn leven voor de schapen. Maar Ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet Ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder.' Wie zijn dus de schapen? De gelovigen en de nog-niet gelovigen. In potentie iedereen dus... De liefde van Jezus beantwoorden we met onze liefde en dat is met liefde richting anderen.

Jezus wordt ergens gevraagd wat het grootste gebod is. Ook daar klinkt een antwoord vol liefde: 'Hij antwoordde: 'Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf.' Die twee geboden zijn gelijk... Niet alleen gelijk in waarde, maar ook gelijk qua inhoud. Als je God liefhebt met alles, dan heb je ook je naaste lief... En als je je naaste liefhebt als jezelf, dan heb je ook God lief boven alles... De liefde van God is een wisselwerking. Zijn liefde is er voor de wereld, de mens, jou... En wanneer jij die liefde accepteert, dan ga je ook liefde geven. Aan God en de medemens. Zo groeit de liefde.

Jezus zegt tot driemaal toe tegen Petrus, met steeds net andere woorden: 'Weid mijn schapen'. De schapen zijn dus de gelovigen en de nog-niet gelovigen, iedereen. Maar wat is dat weiden? Je zou het hier ook kunnen vertalen met, en veel Engelse vertalingen doen dat ook, met voeden. Voed mijn schapen... Het hoort natuurlijk dicht bij elkaar. Het weiden is er op uit trekken met de schapen zodat ze voldoende voedsel, voldoende water krijgen. En zo betekent het Griekse werkwoord voor weiden, dat Jezus hier tweemaal gebruikt, ook voeden. En het woord voor hoeden heeft ook de betekenis van het zorgen voor voldoende eten en drinken.

Maar dan dus de vraag: wat is dat voedsel waarmee de schapen gevoed moeten worden? Opnieuw, en dat vind ik dus zo krachtig aan dit slothoofdstuk van Johannes, hebben we Jezus dit al eerder horen vertellen in Johannes. Johannes 6: "Ik ben het brood dat leven geeft," zei Jezus. 'Wie bij Mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in Mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.'" Jezus heeft het over water en brood. Hij heeft het niet over een diner in een drie sterrenrestaurant. Hij heeft het over water en brood. Het meest noodzakelijke. Zonder kun je niet leven... Zonder Jezus kun je niet leven... Dat is eigenlijk best confronterend als je er over nadent... Zonder Jezus kun je niet leven... We lezen dan ook in datzelfde hoofdstuk: 'Toen trokken veel

leerlingen zich terug en gingen niet verder met Hem mee.' Dat is heftig... Voor Jezus allereerst. Hij is in liefde gekomen. Hij biedt Zijn liefde aan... Maar veel leerlingen gaan dan weer weg... Maar de tekst in Johannes 6 gaat door: 'Jezus vroeg nu aan de twaalf: 'Willen jullie soms ook weggaan?' Simon Petrus gaf antwoord: 'Naar wie zouden we moeten gaan, Heer? U spreekt woorden die eeuwig leven geven'. Eeuwig leven... De liefde van Jezus houdt niet op bij de dood, is niet alleen voor hier en nu... Maar voor altijd... Het eeuwige goede leven... Leven in volmaakte liefde met de Vader, de Zoon, de Heilige Geest én elkaar... Jezus geeft zichzelf in liefde en geeft daarmee hét leven... Hij is het brood dat leven geeft en wie in Hem gelooft zal nooit meer dorst hebben.

Voed mijn schapen... Met andere woorden... Geef Jezus door... Aan gelovigen en aan nog-niet gelovigen... Het is nu heel gemakkelijk om te denken. Dat is voor een ander, Petrus krijgt deze opdracht ik niet... En sowieso ben ik niet in de positie om dat te doen... Maar klopt dat? Johannes schrijft dit verhaal op voor alle lezers... Het was niet alleen persoonlijk voor Petrus, het is ook voor ons, voor jou... Heb je Mij lief? Weid mijn schapen. Jij bent misschien geen herder, maar je bent wel een schaap. Loopt tussen de andere schapen... Leef je in liefde? Deel het uit. Deel Jezus uit. Aan de mensen hier in de kerk... Aan de mensen buiten de kerk... Hoe ziet dat eruit in jouw leven? Wat is het hoogtepunt van liefde? Jezus die naar de wereld is gekomen... Hoe doen wij dat na? Jezus bij de mensen brengen... Heb je Mij lief? Weid mijn schapen.

Het verhaal gaat verder. Jezus geeft aan hoe Petrus zal sterven... Dat is zijn weg... Petrus vraagt naar de weg van Johannes, maar dat is niet de zaak van Petrus... Dat is tussen Jezus en Johannes... En zo ook wij... Wij hebben allemaal een algemene roeping... De liefde van Jezus aannemen en beantwoorden... En ieder van ons heeft ook een eigen specifieke roeping... Dat is misschien voor je hele leven... Dat is in ieder geval ook voor vandaag... Misschien weet je wat dat is? Misschien heb je geen idee... Maar ik kan je wel vertellen wat de kern is van jouw roeping... En dat is liefde... Liefde... Liefde... De apostel Paulus schrijft: 'Wat ons drijft is de liefde van Christus'. Liefde is de drijfveer van God. Daarom kwam Jezus... En liefde verbindt ons met God, zet ons in relatie. En liefde maakt dat wij liefdevol in de wereld staan. Wat is jouw roeping? Heb je Mij lief? Weid mijn schapen. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410